

Vergaderjaar 2011–2012

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1422

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 mei 2012

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij drie fiches aan te bieden die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche 1: Verordening Europese statistiek (Kamerstuk 22 112, nr. 1420)

Fiche 2: Mededeling Groei voor Griekenland (Kamerstuk 22 112, nr. 1421)

Fiche 3: Mededeling Een strategie voor elektronisch aanbesteden

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
H. P. M. Knapen

Fiche: Mededeling Een strategie voor elektronisch aanbesteden

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Een strategie voor elektronisch aanbesteden.

Datum Commissiedocument: 20 april 2012

Nr. Commissiedocument: COM(2012) 179

Pre-lex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=201522

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board: Niet opgesteld.

Behandelingstraject Raad: Raad voor Concurrentievermogen

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Essentie voorstel

De Mededeling geeft een overzicht van de acties waarmee de Commissie de overschakeling op volledig elektronisch aanbesteden wil ondersteunen. Deze Strategie sluit aan bij bepalingen over het verplichte gebruik van elektronische middelen voor de communicatie tussen aanbestedende dienst en (potentiële) inschrijvers en gegadigden in voorstellen van de Commissie voor nieuwe richtlijnen op het gebied van het aanbesteden van (overheids)opdrachten¹. Naast deze wetgevende voorstellen zet de Commissie met dit voorstel in op harmonisatie van technische vereisten en een nieuw wettelijk kader voor elektronische identificatie, authenticatie en handtekeningen.

Om de uitwisseling van goede praktijken te bevorderen wil de Commissie aanbevelingen over elektronisch-aanbestedingssystemen laten opstellen door een deskundigengroep en een rapport over de beste praktijken op het gebied van elektronische aanbesteding laten maken.

Om de ontplooiing van elektronisch-infrastructuur te ondersteunen wil de Commissie de oplossingen die zijn ontwikkeld in het kader van het proefproject PEPPOL (Plan European Public Procurement Online) ondersteunen. Ook wil de Commissie de door haar eerder voorgestelde Connecting Europe Facility² (CEF) en structuurfondsen gebruiken om de verdere ontwikkeling van elektronisch-aanbestedingsinfrastructuur te ondersteunen en het gebruik van Structuurfondsen voor de benutting van elektronisch aanbesteden stimuleren.

Om de belanghebbenden te informeren wil de Commissie een verspreidingsstrategie opstellen en een jaarlijkse conferentie over elektronisch aanbesteden organiseren.

Voor het monitoren van de toepassing van elektronische aanbesteding en de voordelen daarvan wil de Commissie een monitoringssysteem opzetten en jaarlijks een rapport over elektronisch aanbesteden publiceren.

¹ COM (2011) 896: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende het gunnen van overheidsopdrachten en COM (2011) 895: Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad over het gunnen van opdrachten door de aanbestedende diensten werkzaam in de sectoren water, energievoorziening, vervoer en post. Uw Kamer is hierover geïnformeerd bij Kamerstuk TK 22 112, nr. 1345.

² COM (2011) 665: Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de Connecting Europe Facility

De Commissie wil het goede voorbeeld geven door zelf halverwege 2015 over te schakelen op volledig elektronisch aanbesteden. Daarnaast zal de Commissie haar eigen elektronische aanbestedingstoepassingen beschikbaar stellen aan de lidstaten.

Tenslotte wil de Commissie internationale dialogen over elektronische aanbesteding openen met landen buiten de Europese Unie en actief relevante internationale normalisatieactiviteiten volgen.

3. Wat is de Nederlandse grondhouding ten aanzien van de bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit van deze mededeling en de eventueel daarin aangekondigde concrete wet- en regelgeving? Hoe schat Nederland de financiële gevolgen in, alsmede de gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten?

a. *Bevoegdheid:*

Het aanbestedingsbeleid heeft betrekking op het terrein van de interne markt. Dit is een gedeelde bevoegdheid tussen EU en lidstaten (artikel 4, tweede lid, onder a, VWEU) Nederland kan zich hierin vinden.

b. *Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel:* Het subsidiariteitsoordeel is positief. Het voorstel bestaat uit beleid gericht op het verbeteren van de toegankelijkheid van de verschillende Europese elektronisch-aanbestedingssystemen voor ondernemingen. Het proportionaliteitsoordeel is positief. De voorstellen van de Commissie sluiten aan bij het doel om het gebruik van elektronische middelen bij de aanbesteding van (overheids)opdrachten te stimuleren.

c. *Financiële gevolgen*

De Commissie wil de door haar eerder voorgestelde Connecting Europe Facility (CEF) en structuurfondsen gebruiken om de verdere ontwikkeling van elektronisch-aanbestedingsinfrastructuur te ondersteunen en het gebruik van Structuurfondsen voor de benutting van elektronisch aanbesteden stimuleren. De onderhandelingen over eventuele inzet van deze fondsen maken voor wat betreft de financiële aspecten integraal onderdeel uit van de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2014–2020. Nederland hecht eraan dat besprekingen over eventuele inzet van deze fondsen niet vooruitlopen op de integrale besluitvorming betreffende het MFK. De beleidsmatige inzet van Nederland bij de vormgeving van het programma zal ondersteunend moeten zijn aan de Nederlandse inzet in de MFK-onderhandelingen, te weten een substantiële vermindering van de Nederlandse afdrachten aan de EU en een hervormde begroting die is toegespitst op de prioriteiten van dit decennium. Binnen dit kader blijft vanzelfsprekend de ruimte bestaan om op de inhoud actief in te spelen op het verloop van de onderhandelingen.

d. *Gevolgen regeldruk en administratieve lasten*

Voor het bedrijfsleven levert het grotendeels digitaliseren van het aanbestedingsproces een lastenverlaging op. De omschakeling naar een volledig digitaal aanbestedingsproces veroorzaakt mogelijk in eerste instantie lasten voor aanbestedende diensten, maar dat verdient zich op termijn ook weer terug. Volgens de Europese Commissie zou een volledige overschakeling op elektronisch aanbesteden tussen de 50 en 75 miljard Euro per jaar kunnen opleveren als gevolg van lagere transactiekosten en dalende prijzen door extra mededinging. Het voorstel voor een nieuwe Aanbestedingswet¹ bevat reeds de verplichting om (overheids)opdrachten elektronisch aan te kondigen. In de Europese voorstellen moeten ook de ter beschikkingstelling van documenten en de inschrijving elektronisch verlopen.

¹ Nieuwe regels omtrent aanbestedingen (Aanbestedingswet 20..), TK 32 440, nr 2, liggen momenteel voor in de Eerste Kamer

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland is, net als de Commissie, groot voorstander van elektronisch aanbesteden. Het gebruik van elektronische middelen leidt tot een verlaging van de lasten voor zowel ondernemingen als voor aanbestedende diensten. Daarnaast vereenvoudigt elektronisch aanbesteden de toegang tot (overheids)opdrachten voor ondernemingen in het algemeen en het midden- en kleinbedrijf (MKB) in het bijzonder. Het stimuleren van elektronisch aanbesteden is van belang voor het verbeteren van de werking van de digitale interne markt, één van de prioriteiten van Nederland voor de Europese groeiagenda.

Zoals ook is aangegeven in het BNC-fiche over de voorstellen van de Commissie voor nieuwe richtlijnen op het gebied van het aanbesteden van (overheids)opdrachten (zie noot 1), is het voor Nederland van het belang dat de elektronisch-aanbestedingsprocessen in de verschillende lidstaten tijdig en op voldoende wijze gestandaardiseerd zijn. Verschillen in technische vereisten vormen op dit moment nog een barrière voor Nederlandse bedrijven bij grensoverschrijdende aanbestedingen. De door de Commissie voorgestelde aanpak komt in belangrijke mate aan deze zorg van Nederland tegemoet. De voorgestelde maatregelen op het gebied van de harmonisatie van technische vereisten en het wettelijk kader voor elektronische identificatie, authenticatie en handtekeningen zijn van groot belang voor de toegang van Nederlandse bedrijven tot (overheids)opdrachten in andere lidstaten, evenals de acties op Europees niveau om de verspreiding van goede praktijken en de ontwikkeling van standaarden te stimuleren. Dit geldt ook voor het informeren van belanghebbenden over de voordelen van elektronisch aanbesteden. Nederland steunt de door de Commissie voorgestelde aanpak.

Volgens de Commissie leveren de acties ter monitoring van de toepassing van elektronisch aanbesteden gegevens op om het succes van het beleid vast te stellen en bijsturing waar nodig mogelijk te maken. Nederland kan hiermee instemmen.

Nederland ondersteunt het voornemen van de Commissie om zelf het goede voorbeeld te geven door vanaf midden 2015 (één jaar voor de termijn voor de lidstaten) de eigen opdrachten uitsluitend elektronisch aan te besteden.

De internationale context van de aanbesteding van (overheids)opdrachten wordt steeds belangrijker. Het is daarom verstandig om over elektronisch aanbesteden in dialoog te treden met de handelspartners van de EU en ontwikkelingen van relevante internationale standaardisatieactiviteiten te volgen.